

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Liber Theologiæ Moralis, Viginti Qvatvor Societatis Iesv Doctoribvs Reseratvs

Escobar y Mendoza, Antonio de

Lvgdvni, 1659

V. De culpa in contractu, casu fortuito, & aliis accidentibus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41066

CAPVT V.

*De Culpa in Contractibus, casu fortuito, & aliis
accidentibus.*§.1.
*Culpain
contra-
ctu.*31. *Quid est Culpa?* Theologis peccatum, Iurisperitis de-
uiatio ab æquo & bono, quod communiter fit. Stri-
ctè autem sumpta, deuiatio est à bono, quod hominis diligen-
tia præuideri potuit: seu omissio diligentia, quæ potuit ab
homine adhiberi, ex inconsideratione proueniens.32. *Quotuplex Culpa hæc?* Triplex, lata, leuis, & leuissima.
Prima est omissio diligentia communis, secunda hominis
diligentis omissio, tertia omissio hominis diligentissimi.
Profectò contrahentes, iure naturali tenentur ex dolo, &
ex culpa lata: iure positiuo si contractus sint in bonum tan-
tùm recipientis, tenentur ex lata, & leui, & leuissima: si tan-
tùm in bonum dantis, ex lata tantùm: si in bonum utriusque
ex lata, & leui.§.2.
*Casus
fortuitus*33. *Quid est casus fortuitus?* Inopinatus euentus rei,
quem humana prouidentia præuidere non potest, aut im-
pedire.34. *Tenetur ne in contractibus aliquis de casu fortuito?* Ne-
mo tenetur regulariter. Porro in tribus casibus teneri potest.
Primus, quando culpa præcessit casum, debet autem esse
talis, ut ea quis obligetur ex contractu, & casus ex illa con-
tingat. Secundus, quando quis esset in mora, & post moram
casus contingat. Tertius, si pactum intercedat de casu for-
tuito, requiritur autem expressio casus fortuiti, non enim
satis est ad omnem casum obligari. Cùm autem expressus
est, adhuc teneri non potest, si culpa aduersarij casus contin-
gat, si facto aduersarij incidat quis in casum fortuitum. Cùm
denique res traditur alteri æstimata, non propterea sequitur
eum teneri de casu fortuito; nam propter alios fines alioet
æstimatio fieri.§.3.
*Alia ac-
cidentia
in con-
tractu.*35. *Quamuis alia accidentia contractibus assolent accide-
re, quibus dicuntur non pure celebrari?* Iam aperio. Primum acci-
dens est, si fiant in diem, promittatur videlicet aliquid sol-
uendum in diem, & tempus futurum; siue autem dies apposta
certa sit, siue non, mortuo contrahente ante diem, transmitti-
tur creditum ad hæredes. Secundum si addatur conditio,
suspensio videlicet dispositionis; & quidem stando in solo
iure

ire naturæ, non impleta conditione vim contractus non habet. Si conditio sit possibilis, & contra substantiam contractus, aliquando illum vitiat, ut cum resistit initio actus impediendo consensum; aliquando habetur pro non adiecta; si verò non sit contra substantiam, seruanda est in utroque foro. *Conditio nunquam nubendi?* Habetur pro non adiecta, in fauorem matrimonij. *Conditio contrahendi cum aliqua?* Valida est, si modò licitè fieri possit. *Conditio, si Religionem ingrediatur?* Etiam valida est. *Conditio, si castè vixerit?* Si apposita sit à marito, vel consanguineo eius, significat statum viduitatis; si ab extraneo, vel consanguineo viduæ, non prohibet secundas nuptias, significat enim illicitæ libidinis prohibitionem. *Conditio, si nupserit, relinquo ducenta: si non nupserit, & religionem ingrediatur, centum?* Intuitu boni finis, valere potest. Si quid tamen donaretur alicui, vel legaretur simpliciter sub conditione nuptiarum, dato quod Religionem ingrediatur, totum Monasterio debetur. Tertium præterea accidens est modus, qui quidem moderatio quædam est adiecta dispositioni, vel executioni. Si impossibilis sit, habetur pro non adiecto; si possibilis, tunc si censeatur tanquam causa finalis, dispositio nulla est, modo non impleto, si tantùm tanquam causa impulsiva, valet etiam si non impleatur. Quartum, est causa, id scilicet, propter quod tanquam præsens, vel præteritum dispositio fit. Si causa subsistat, & dispositio facta est ob eam finaliter, non valet. Quintum, est demonstratio, hoc est appositio signi alicuius ad rem ostendendam; si constat de voluntate testatoris, in conscientia illi standum est; regulariter tamen valet dispositio, quando constat de re, & persona, cui fit, esto circa alia erretur.

CAPVT VI.

Praxis circa materiam de Contractibus in communi
ex Societatis IESV Doctoribus.

36. **R**ogo, an contractus ille vulgariter Mohatra, quando §. I.
quis egens pecunia, emit pecunia credita à mercatore De Con-
merces pretio summo, & statim ei pecunia numerata pretio in- tracti-
firmo reuendit: licitus sit? Notat Rebellus p. 2. lib. 9. q. 7. num. 7. bus.
in legibus Castellæ grauissimis pœnis prohiberi. Attamen Rebell.
iustus est, hisce seruatis: nullum pactum explicitum nec
implici